

ደምበ ህግደፍ ናይ ፖለቲካ ምውታት ሰፈር፡

ኤርትራ ልኡላዊት ሃገርያ። ልኡላዊ ፖለቲካዊ ስልጣን ዘለዎ ህዝቢ ድማ ክህልዎ ነይርዎ። ብተግባር ግን መሬታዊ ልኡላውነት ምበር፡ ህዝባዊ ልኡላውነት የለን። ቦታ ህዝባዊ ልኡላውነት ብሓደ ሰብ ዝተዘምተሉ ወቕቲ ኢና ንርከብ ዘለና። ኣብ ናይ ሎሚ ኤርትራ፡ መዘውር ሃገራዊ ፖለቲካዊ ስልጣን ብድሌትን ውሳኔን ሓደ ሰብዮ ተታሒዙ ዘሎ። ምንጩ መትንታት ሃገራዊ ቁጠባ ካበይ፣ ክንደይ ተረኺቡ፣ ኣብ ምንታይ ውዒሉ፣ መን ተረቢሕሉ፣ ዝፈልጥን ዝውስንን ሓደ ሰብዮ። ጸጥታዊ ሃገራዊ ርግኣት፡ ብሓደ ሃላሊ ባእታ ዝደሚ፡ ዝሕከምን ዝረክስን ቁስሊ ኮይኑ ኣሎ።

ስሩት ኣወንታዊ ማሕበራዊ፡ ባህላውን ሃይማኖታውን ክብርታት ህዝቢ ብሓደ ዘራጊቶ ሰብ ቀስ ብቐስ ኣብ ምህሳስ ይርከብ። ዝምድናታት ወጻኢ ኤርትራ፡ ንክብርን ነጻነትን ህዝባውን መሬታውን ልኡላውነት ኣብ ዕዳጋ ኣወራዳ ብዓይነትን ገንዘብን ዝሸርሸር ኮይኑ ኣሎ። ህዝባውን ሃገራውን ፖለቲካዊ ሚዛን መሬት ዘቢጡ ይርከብ። ብድምር ናይ ዜጋታትን ህዝብታትን መሰረታዊ ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰላት ምሉእ ንምሉእ ኣብ ትሕቲ ምሕረት ሓደ ሰብ ዝወደቐሉ፡ ስለዚ ከኣ ስኽፍታ ለባማት ኣብ ናይ መወዳእታ ጫፍ ዝበጽሓሉ ኩነታት ንርከብ ኣለና።

እዚ ካብ ትጽቢትን ሕልምን የዋሃትን ሓርበኛታትን ኤርትራውያን ወጻኢ ብተግባር ኮይኑ ዝርከብ፡ ውጽኢት ናይ እምነት ክሕደትዮ። ህዝብታት ኤርትራ ዘካየድዎ ዝተናወሐ ቃልሲ፡ ዝኸፈልዎ መስዋእትን ዝነበሮም ትጽቢትን ኣብ ግምት ኣእቲኻ ከምዚ ኮይናዮ ዘለና ክንከውን ብዓይኒኻ ንትሪኦ ንምእማኑ ዘጸግም ውጽኢ ክድግትዮ። ህዝቢ ኤርትራ ትማልን ሎሚን፣ ሃገራዊ ፍቕሪ ኤርትራውያን ትማልን ሎሚን፣ ሓርበኛነት ጽንዓትን ተወፋይነትን ኤርትራውያን ትማልን ሎሚን እናተባህለ ክዘረብ ሰሚዕካ፡ ብናይ ትማሊ ትብዓት ኣብ ዓውደ ውግኣት ትሕበን። ብናይ ሎሚ ፖለቲካዊ ዝርገት፣ መርህ ምጥፋእ፣ ተንበርካኽነት፡ ምምእዛዝን ምስጋድን ኣብ ትሕቲ ሓደ ሰብ ድማ ትሓፍር ርእስኻ ተድንን።

ኣብዛ ብሓደ ፖለቲካዊ ጉጅለ ዘይኮነ ብወሳኒ መልክዑ ብሳንቡ ሓደ ሰብ ተስተንፍስ ዘላ ልኡላዊት ሃገር ኤርትራ፡ ርእሲ ኩሉ ሕግታት ዝኾነ ህዝባዊ ሃገራዊ ቅዋም የለን። ሃገራዊ ሰላምን የለን። ሃገራዊ ልምዓት የለን። ህዝቢ ናተይ ዝብሎ ዝቐጸጸ መንግስቲ የለን። ኮታ ንቡር ንጥፊታት ዘካይድ ተሓታትነት ዘለዎ ቅርጻ መንግስቲ የለን። ህግደፍ ዝበሃል ብሕግን ስርዓታዊ ቅርጻን ደሊኻ ዘይርከብ፡ ኣብ ገበናዊ ተግባራት ግን ኣጽፋሩ ስሒሉ ዝፍሕትር ናይ ቢጋሚዶ እኹብካብ ጉጅለ ኣሎ። ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ እናተባህለ ዝጸዋዕ፡ ብዝተፈላለዩ ኣስማት ዝተጠመቐ ብኣማኢት ኣሸሓት ዝቐጸር፡ ገዛእ ርእሱ ካብ ባርነት ሓራ ዘይወጸኦ ዕጡቕ ክፍልታት ኣሎ። ነዚ ዝመርሖ ወተሃደራዊ መኮነናት ኣለው። ሚኒስተራትውን ኣለው።

ብድምር ናይቲ ብሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ዝጸዋዕ ትካል ከም ትካል፡ ናይቶም ነቲ ትካል ይመርሖ ዝበሃሉ ኣብ ጎደናታት ኤርትራ ህዝባዊ ተልእኾኦም ከም ዝፈጸሙ ሰብ ሕድሪ፡ ኣብ መንኮሪም ጽሩራ ገይሮም ሸናዕ ዝብሉ መኮነናት ኮነ፡ ከም ዑፍ መስቀል ሳሕቲ ሚኒስተር እከለ ተባሂሎም ምስተጸውዑ ዝጠፍኡ ሚኒስተራት፡ ተልእኾን ዕማምን እንታይዮ? ውግንናኦም ንመን? ኣገልግሎቶም ንመን? ዝብል ሕቶ ኣልዒልካ ትረኽቦ መልሲ ግን የሕንኹ፡ የደንጹ ድማ። ብስም ህዝቢ ከም ትካል ቆይሙ፡ ብስም ህዝቢ ኮለኔል ጆኔራል ተባሂሎም ጽሩራ ገይሮም፡ ብስም ህዝቢ ሚኒስተር ተሸይሞም ከቢሮም ክንሶም፡ “ክንዲ ዘኾለስኩ ኢደይ ተነኸስኩ” ከም ዝተባህለ ነቲ ክብሪ ዝሃዖም ህዝቢ ኣይኮነን ንውዕለቱ ዝምጥን ክብሪ ክህብዎ ንቡር ሰላም ነፊገሞ ይርከቡ።

ንዝኸበሮም ህዝቢ ዝኸሓዱ ዘሕሰሩ፡ ከም ህጻን ቆልዓ ብኢዱ እናጸፍዎ ንዝመርሖም ዘኸብሩ ዘምልኹ ናትና ዝብልዎ ፖለቲካዊ መንገት ዘይብሎም ፍጡራት ምዃኖም ትርጉም ትሓዝን። ብውድቀት ልኡላውነት ህዝብን ልኡላዊ መሬት ዘይሓምም? ስለምንታይ ከምዚ ይበሃል ወይ ይግበር ኢሉ ዘይሓትት ትካል፡ ብኸመይ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ተባሂሉ ይጽዋዕ? ከይኮነ ኣቐዲሙ ፖለቲካዊ ውድቀትን ዕቤትን ሃገር ከንብብ፡ ቅኑዕ ኣንፈት ከትሕዝ፡ ናብ ህዝቢ ወጊኑ ክዋባእ ዝግባእ፡ ኮለኔል ጀኔራል፣ ሓላፊ ጸጥታን ስለያን፣ ኣማሓዳርን ሚኒስትርን፣ ማሕበራዊ መራኸቢታትን ስነ-ጥበብን፣ ኣምባሳደርነትን ማሕበረ ኮምን ብሓቂ ካብ ኣካላዊ ህላወ ወጻኢ ፖለቲካዊ ሩሕ ኣለኒ ዝብል እንተደኣ ኮይኑ ህላወኡ ሎሚ ዘዩረጋገጸ መዓስዩ ከረጋግጽ?

ኣብ ፖለቲካዊ ህይወትን ስርዓትን ዘለወን ሃገራት፡ ተልእኾን ጽልዋን ሓይልታት ምክልኻል ከም ትካል ኣዝዩ ረዚንን ዘይስገርንዩ። ግደን ተጽዕኖን ሓላፍቲ ጸጥታን ስለያን፣ ኣመሓዳርትን ሚኒስትራትን፣ ማዕከናት ዜናን ስነ-ጥበብን፣ ኤምባሲታትን ማሕበረ ኮማትን ኣብ ረብሓ ህዝብን ክብረት ልዕልና ሕግን ተሰራቶም፡ ካብ መስመር ንዝወጽኡ፡ ሓቂ ንዝጽሕትሩ፡ ብመንገዲ ጥፋኣት ንዝዕንድሩ፡ ብዋጋ ህዝብን ሃገርን ንክብረ ዝናኦም ንዝሰማምዑ ውልቀ መራሕቲ ይቆጸጸሩ ይቐርጥሙ፡ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ኣእትዮም ይፋረዱን ምበር፡ ብስም ህዝብን ብገንዘብ ህዝብን ምስ ስድራ ቤቶም ከቢሮም እናነበሩ፡ ሕልናኦም ሸይመም ንድሌት ሓደ ሰብ ከፈጽሙ ኣይነብሩንዮም። ኣብ ኤርትራ ዘለው ትካላትን ኣካላትን ግን፡ ብዊንታ ሓደ ሰብ ዝኸዱ፡ ከም ፖለቲካዊ ራእይ ስትራቴጂን ፖሊሲ ብቁመና ሓደ ሰብ ዝምርሖ፡ ሰብኣዊ ክብረቶም ኣሕሲሮም፡ ክብረት ህዝብን ሃገርን ዘሕሰሩ ካብ ፖለቲካዊ ተሳተፊ ተገለሎም ኣብ ገበናዊ ተግባራት ዝዋሰኑ ምውታትዮም።

ብሰንኩቲ ንሶም ዘምልኹዎ ፖለቲካዊ ዕብዳን ዝተግዛዘሮ መላኺ ባእታን፡ ናታቶም ተንበርካኽነትን ህዝብታት ኤርትራን ሃገረ ኤርትራን ኣብ ከመይ ኩነታት ከም ዝርከቡ፡ ክነዮ ዘረባ ኣብ ባይታ ዘሎ ብዓይኒ ዝረኣ ብርሰት ባዕሉ ምስክርዮ። ናይ ፖለቲካ ለባማትን መስተውዓልትን "ውሕጅ ከይመጽኦ መንገዲ ውሕጅ ጽረግ" ከም ዝተባህለ ኣንፈትና ኣይግድን እቲ ኩሉ ዋጋ ከፊልና ውጽኢቲ " መለሳ ቆሎ ጥጥቕ ከይኸውን ንለብም፡ ኣብ ፖለቲካ ዘለና ኣረኣገያ፣ ኣብ ህዝብን ልዕልና ግዝኣተ ሕግን ዘለና ኣረዳድኣ ንኣርም ነመሓይሽ ዝብል ኣመት ሂሶም። ኣብ ልዕልና ሓደ ሰብ ዘምልኹ ትካላትን ኣካላትን ዝሓዘዎ ቦታን ህዝቢ ዝጸልውሉ መሳርሕን ይሕይል ስለ ዝነበረ ግን፡ ሳማዒ እዝንን ተግባሪ ኣካልን ኣይረኸበን። ስለዚ ከኣ ደረጃ ብደረጃ እናንቆልቆልና መጻእና ኣብዚ ሎሚ ንርከበሉ ናይ መወዳእታ ጥርዚ በጺሕና።

ሎሚ ኣብ ኤርትራ ዝጥለብ ዘሎ፡ ኣብ ሰላማዊ ሃዋህው ዝግበር ነጻን ደሞክራሲያዊ ናይ ፖለቲካዊ ስልጣን ውድድር ኣይኮነን። ፖለቲካዊ ስልጣን ኣብ ትሕቲ ሓደ ሰብ ንዘለው ትካላትን ኣካላትን ህግደፍ ኣይግበእምን፡ ንዓናዩ ዝገበኣና ዝብል ኣይኮነን። ከም ህዝብን ሃገርን ካብ ህላወ ናብዘይ ህላወ ንኸይድ ስለ ዘለና፡ ማእከሉ ካብዚ ከመይ ንድሓን? ዝብል ርኡይ ሓላፍነታዊ ሻቕሎት ዝዓሰሎዮ። ኤርትራዊ ፖለቲካዊ ርዝነት፡ ካብ 1991 ንደሓር ካብ ዓመት ናብ ዓመት ምንቁልቃል እናመዘገበኻ እንተመጽኦ ውልቀ መላኺ ክሕበኣሉ ንዝፍትን ፖለቲካዊ ድሕረት ዘኮማሰዑ ዘሰራሰሩ ዘይቀበጹ ወገናት ብርክት ዝበሉ ስለ ዝነበሩ፡ ክሳብ ሎሚ ንድሕት ህዝብን ሃገርን ዝድርኽ ትርር ዝበለ ውቅዒት ከዕርፍ ኣይተራእየን። ሕጂ ግን ኩሉቲ ፈጠራዊ መደናገሪ በዓትታት ተቓሊዑ ኣሎ። ኣይኮነን ብደገ ዘለው ናብ ናይ ስልጣን ውድድር ከቋምቲ፡ እቶም ኣብ ትሕቲ ሓደ ሰብ ኮይኖም ክሰርሑ ዝጸንሑን ዘለውን ትካላትን ኣካላትንውን ብኸምቲ ዝመጽእዎ ክቕጽሉ ከምዘይኸእሉ ዘመላኹቲ ንህልውና ህዝብን ሃገርን ኣብ ሓደጋ ዘውድቑ ኩነታት ቅድሚት ይመጽኡ ኣለው።

ኮሚሽን ዶብ ዝበየነልና ባድመ እንተዘይተረከብና፡ ስርዓት ወያነን ዓንገልቲን ካብ ልኡላዊ መሬትና ክሳብ ዘይወጽኡ፡ ዘቤታዊ ሰላም፣ ዘቤታዊ ህንጻት ስርዓተ ደሞክራሲ፣ ዘቤታዊ ልምዓታዊ መደባት የለን እናተባህለ ኣስታት 320 ዓመት ከበሮ ጥፍኣት ክድሰቑ፡ ስደት፡ ሞትን እህህታ ዘይተፈልዮ ህይወት ነጊሱ ጸኒሑ። ፈጻሚ ኣካል ኣህወደግ ብዝወሰደ ንጽርን ዘዩወላውል መርገ ተኸቲሉ፡ ኣብ መንጎ መንግስቲ ኢትዮጵያን ውልቀ መላኺ ኢሳያስን ብዝተገብረ ስምምዕ መሰረት፡ ኣብ መንጎ ኤርትራ ኢትዮጵያን ዝነበረ ኣይኩናት ኣይሰላም

ሃዋህው ተቆይሩ አሎ። ደጊም ናብ ዘቤታውን ክልተኣውን ልምዓት ከነተኩር ኢና። ኣብዚ ርብዓ ዘመን ዝኸሰርናዮ ዕድላት ከነምልስ ኢና። ዞባዊ ሰላም ቁጠባዊ ውህደት ንምርግጋጽ ሓቢርና ክንሰርሕ ኢና ድማ ተባሂሉ።

እቲ ቃል ኣብ ባይታ ክትግበር ግን ኣይተራእየን። እቲ ተገይሩ ዝተባህለ ስምምዕ ህዝቢ ኣይሳተፈን። ሕጋውን ወግዓውን መኸተምታ ኣይተገብረሉ። ተኸፊቱ ዝተባህለ ዶባት ከፊላዊ ምበር ምሉእ ኣይኮነን። ውልቀ መላኺ ምስ ኢትዮጵያ ገይረዮ ዝብሎ ዝምድና ብደረጃ ሃገር ዘይኮነ፡ ካብ ሓይልታት ኢትዮጵያ ንሓደ ሒዝካ ነቲ ካልእ ንምህራም ተንኮል ዝሓዘለ ብምዃኑ እምነት ተሕድረሉ ኣይኮነን። ድሕሪቲ ስምምዕ ሰላም ብረት ኣውራጃም ዝነበሩ ብዕድመ ዝደፍኡ ዜጋታት፡ ሕጂ ከም እንደገና ብረቶም ክሕዙ ተሓቢርዎም አሎ። ናይ ሱዳን ተቃዋሚቲ ውድባት ሓድሽ መዓስከርን ቤት ጽሕፈትን ከፊቶም ኣንጻር መንግስቶም ወተሃደራዊ ታዕሊም ክውስዱን ምስ መንግስቲ ሱዳን ናብ ርኡይ ረጽሚ ንምእታውን ይሰርሕ ከም ዘሎን ዝተፈላለዩ ምንጭታት ይሕብሩ አለው። ውልቀ መላኺ ኢሳያስ ምስ መንግስቲ ኢትዮጵያ ገይረዮ ዝበሎ ስምምዕ ንህዝቢ ኤርትራ ከርብሕ ኢሉ ዘይኮነስ፡ ካብ ተነጽሎ ንምውጻእን ገንዘባውን ዓይነታውን ረብሓ ንምርካብ ዓሊሙ ምዃኑ ርዳእዮ።

ከምኡ ምዃኑ፡ ምስ ኢትዮጵያ ዝነበረ ዘይምቅዳው ጠንቁ ሳዕቤኑን ተሓተትነቱን ተነጻሩ ናይ መወዳእታ መዕለቢ ከይተገብረሉ፡ ምስ ሱዳን ዘርእዮ ዘሎ ዘይወግዓዊ ግን ከአ ሓደገኛ ኢድ ምትእትታው፡ ብናይ ግዳም ዓንገልቱ ለኣኹን ግበር ተባሂሉ ዝተዋህቦ ዕማም ይፍጽም ምህላው ዘጠራጥር ኣይኮነን። እዚ ናይ ተለኣኣኸነት ዕማም ነቶም ለኣኹቲ ዘርብሕ ደኣምበር፡ ንህዝብታት ኤርትራ ብዘይካ ጉድኣት ዝኾነ ይኹን ጠቕሚ ዮብሉን። እዚ ናይ ርሑቕን ቀረባን ግዳማውያን ሓይልታት ኣብ ዞባና ክፈጥርዎ ዝደልዩ ዘለው ኢደኣዙራዊ ምስፍሕፋሕን ዕሱባቶም በዓል መን ምዃኖምን ዘመልትዮ። ህዝቢ ከም ህዝቢ ብሓደ ሰብ፡ ብዘይወግዓዊ ኣገባብ ምስ እከለ ቃል ኪዳን ኣሲሩ ክበሃል፡ ብዘይ ጭቡጥ ምኽንያት ከአ ተፋቲሑ ክበሃል፡ ምስ እከለ ተዓሪቕ ክበሃል ጸኒሑ እንደገና ተራጺሙ እናተባህለ ልዕሊ ርብዓ ዘመን ኣብ ክልበትበት ሞትን እህህታን ክነብር እናረኣዩን እናሰምዑን፡ ኣብ ክንዲ ትርጉም ዘለዎ ተቃዋሚ መጣቓዕትን መዳመቕትን ዝኾኑ ትካላትን ኣካላትን ምርኣይ ምበኣር፡ ደምበ ህግደፍ ናይ ፖለቲካ ምውታት ሰፈር ምዃኑዮ ዝሕብር።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፡ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 03-12-2018